

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2025/26:5

Fredagen den 3 oktober

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Elisabeth Svantesson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 8 juli 2025

Återrapport från informellt ministermöte i rådet den 19–20 september 2025

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 10 oktober 2025

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Solens strålar smeker denna ljuva oktobermorgon takåsarna i Gamla stan, och EU-nämnden inleder sitt sammanträde. Vi hälsar finansminister Elisabeth Svantesson med medarbetare hjärtligt välkomna till dagens sammanträde.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Tack för den poetiska inledningen till denna EU-nämnd och fredag!

Ni har fått de skriftliga rapporterna. Jag har ingenting att tillägga, förutom att det är roligt att vara här igen.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det är roligt att finansministern är här.

Vi tackar för informationen.

Vi går till dagordningspunkt 3, Rådets direktiv om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror och tobaksrelaterade produkter. Det är en omarbetning och en riktlinjedebatt.

Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det har pratats ganska länge nu, mellan fem och tio år, om att det är dags att uppdatera tobaksdirektivet. Det är ganska föråldrat, också i bemärkelsen att det är en marknad som förändras snabbt när det gäller produkter och så vidare.

Ni har fått ett fakta-PM om detta. Carolina Lindholm, som sitter på min högra sida, är statssekreterare och kommer den 16 oktober att överlägga med skatteutskottet om frågan.

På Ekofin nästa vecka kommer vi att få en presentation från kommissionen. Det finns möjlighet att ha en initial diskussion eller att ställa frågor. Själva förhandlingarna däremot kommer att dra igång på teknisk nivå efter det. När de drar igång har vi också hunnit överlägga om frågan i utskottet och riksdagen.

Jag ska säga något kort om själva förslaget. De stora sakerna man föreslår är till att börja med att fler produkter ska omfattas av direktivet. Det gäller till exempel e-cigarett och vitt snus – jag är inte någon storkonsument av något av detta, men de fanns ju knappt för tio år sedan. Man föreslår också att minimiskattenivåerna ska höjas rejält.

För regeringen är snuset såklart en viktig fråga här. Det vanliga snuset, alltså tobakssnuset, kommer inte att påverkas alls, vilket är bra. Däremot omfattas det vita snuset. Det säljs numera i flera länder. Därför kan man förstå att kommissionen har med det. Men nivån som kommissionen föreslår är densamma som för rökta tobak. Vi tycker att det är oacceptabelt och orimligt. Det måste finnas en möjlighet att beskatta produkterna utifrån hur farliga de är, precis som vi gör i dag.

Ni har sett ståndpunkten. Jag kan lägga till att vi också är negativa till principen om att justera minimiskattenivåerna utifrån medlemsstaternas köpkraft, som man nu också diskuterar och lägger fram som förslag. Det kan sägas vara en innovation – man ska kanske inte vara ironisk här, men ni förstår. Kommissionen har alltså ett sådant förslag. Det skulle innebära högre skattenivåer för Sverige, eftersom vi har relativt sett starkare köpkraft än många andra.

Kommissionen har också föreslagit att en del av skatteintäkterna från de här varorna ska bli ett nytt eget medel. Just frågan om nya egna medel kommer vi tillbaka till under nästa dagordningspunkt.

Det här är förslaget från kommissionen som ska presenteras nu. Jag vet inte om det blir en kort eller lång diskussion. Men sedan startar förhandlingarna, och före det blir det överläggning i skatteutskottet.

Anf. 5 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Tack så mycket för dragningen, finansministern! Lycka till i förhandlingarna!

Vi instämmer givetvis fullt ut i regeringens ståndpunkt. Vi är dessutom extra oroliga över det nya förslaget om minimiskattenivåer utifrån medlemsländernas köpkraft. Det finns nämligen andra minimiskatter. Även om vi själva har höga skatter här vill vi inte se att de kommer på detta också när det gäller till exempel energiområdet. Vi tycker att skatter är medlemsstaternas kompetens.

Tack för att ni kämpar på!

Anf. 6 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag passar på när möjligheten finns. Detta är ändå en av de frågor som kanske berör folk mer än de flesta andra frågor vi diskuterar i det här rummet.

Det här ska, om jag förstår saken rätt, beslutas med fullständig enighet. Sverige behöver alltså inte gå med på någonting. Det vore bra om jag kan få det klargjort. Man har kanske inte kommit så långt, men jag tänker om man rent förhandlingsmässigt kommer att prioritera frågan om vitt snus så

pass högt att man är beredd att säga nej till allting, givet att vi inte får igenom våra prioriteringar. Det är en fråga om ingången i förhandlingen.

Jag antar att det måste finnas även andra länder som inte är särskilt förtjusta i förslaget. Ganska många har välkomnat det, men jag antar att en hel del länder i södra Europa inte är förtjusta. Det borde alltså finnas möjligheter för allianser, kanske inte vad gäller det vita snuset men vad gäller motståndet.

Jag tycker också att det här är märkligt vad gäller subsidiaritet. När det gäller till exempel alkohol, som är en ganska farlig produkt, har det inte ändrats på något sedan 1992. Minimiskatten är extremt låg. Man kan tänka sig att detta enbart läggs fram för att man vill försöka kanalisera medel till EU:s budget. Det har säkert redan varit uppe för subsidiaritetsprövning. Men jag tycker inte att det känns proportionerligt på något sätt, i alla fall inte om vid en jämförelse med andra produkter som kan vara skadliga för folkhälsan.

Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Tack för både kommentarer och frågor!

Det är bra att detta uppdateras, eftersom det är föråldrat. När marknaden förändras är det rimligt att man uppdaterar. Men jag tror att vi står ganska enade i grundsynen här. Vissa produkter, som vitt snus, finns på fler ställen än i Sverige medan tobakssnus inte gör det. Jag tror att det till exempel i Frankrike pågår en diskussion om att förbjuda vitt snus. Om det blir så eller inte vet vi inte. Vi befinner oss alltså på lite olika ställen.

Hur förhandlingen ska gå till i olika steg får vi återkomma till. Nu har vi förslaget. Riksdagen har fått faktapromemorian. Det kommer att överläggas. Sedan får vi såklart att ha en diskussion om förhandlingsstrategi för att få ut bästa möjliga för Sverige. Det är en viktig fråga för Sverige och svenskarna. Jag tror att det i grund och botten är en viktig fråga för alla åtta partier. Vi får återkomma till själva förhandlingsprocessen.

Anf. 8 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Jag kan bara instämma i att det finns väldigt starka hållningar på olika håll i Europa när det gäller de här förslagen. Eftersom förhandlingarna inte har inletts än vet vi inte, utan det är mer vad vi har hört i korridorer och annat. Men det kommer att bli en svår förhandling att komma framåt i, tror vi.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Rådets beslut om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut (EU, Euratom) 2020/2053. Det är en riktlinjedebatt.

Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Här har vi ytterligare en fråga där Sverige har en del utmaningar. Det gäller frågan om egna medel, som vi kommer att få återkomma till under förhandlingarna. Det är den ena sidan av MFF:en.

Det som Ekofin har ansvar för är intäktssidan. Den andra delen har finansministrarna inte ansvar för.

Jag vet att det var överläggningar i finansutskottet för bara några veckor sedan om frågan, men jag tänker säga några saker. Ni har i den kommenterade dagordningen fått två listor som sammanfattar förslagen. Det handlar bland annat om att införa nya egna medel. Man tänker bland annat på en del av skatteintäkterna från tobaksvaror och liknande produkter, som vi pratade om när det gällde det förra ärendet. Man ändrar också i de egna medel som finns i dag. Det är förslaget från kommissionen.

Det finns också ett förslag om att inte förnya rabatterna på ländernas EU-avgifter.

Kommissionen har också föreslagit ett nytt krisinstrument, som ska finansieras genom gemensam upplåning.

Det förhandlas framför allt i MFF:en, men själva garantiutrymmet regleras i den här lagstiftningen, som vi har ansvar för på Ekofin.

Precis som när kommissionen tidigare har lagt fram förslag om nya egna medel ser vi inget behov av och är kritiska till nya egna medel. Vi är också emot att det införs nya egna medel baserat på skattebaser. Och vi är dessutom emot ny gemensam upplåning.

Som ni hör kommer det att bli intressanta år framöver. Vi som var med 2020, oavsett om det var i opposition eller regeringsställning, förstår att det kommer att bli tuffa men viktiga diskussioner.

Gällande rabatterna förstår jag såklart att en del andra länder har synpunkter på dem. Det är inte så många som har rabatter. Men vi menar att det är väl motiverat att vår rabatt förnyas, givet hur mycket vi bidrar med.

Anf. 11 GUNILLA CARLSSON (S):

Herr ordförande! Tack, finansministern, för redogörelsen!

Vi socialdemokrater har inga andra ståndpunkter. Men det känns, precis som finansministern säger, som att det är ganska många frågor här som regeringen och vi är tveksamma till. Precis som finansministern avslutade med att säga kan det bli tuffa tider och tuffa förhandlingar.

Vilka möjligheter ser finansministern för att regeringen ändå kommer att få gehör för alla sina ståndpunkter? Finns det några av de här delarna som man skulle prioritera högre än något annat i en förhandling? Och vilka länder ser man att man kan få med sig i de här diskussionerna och som kan hålla med Sverige i de här frågorna?

Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag tackar för frågan. Jag ska låta Carl Asplund hoppa in när jag är färdig med min del. Han har varit med i många år, under många regeringar. Jag tror att många av er känner Carl sedan tidigare. Det är väldigt bra för Sverige att Carl Asplund har jobbat med den här frågan länge.

Ståndpunkterna som har överlagts i finansutskottet är en ram för det som kommer. Det närmaste året kommer det absolut att bli tuffa förhandlingar. Min bild och känsla är att Sveriges riksdag är betydligt mer enig än när det gäller de finansministrar jag har bredvid mig på Ekofin. Det kan vara oceaner av avstånd i synen på detta, även om man lär känna dem som vänner. Men som nämnden vet ser vi väldigt olika på detta.

Exakt förhandlingsstrategi får vi återkomma till. Men jag tror att det kommer att bli ännu tuffare än förra gången, av flera skäl. Det beror bland annat på att när man 2020, under pandemin, bestämde sig för nivån av bni, en procentsats, var Europas samlade bnp och ländernas bnp något lägre än den kommer att vara framöver. Nu föreslår man en högre andel: 1,26. Förra gången landade den på 1,05, tror jag.

Förslaget handlar både om att det sammantaget, sett till hela budgeten och avgiften, är väldigt mycket pengar man vill ha in och om att det såklart är många länder och kommissionärer som söker med ljus och lykta efter nya intäktsmedel. Man motiverar detta med att det är stora utmaningar, såklart.

Jag träffade en av kommissionärerna i går, tror jag att det var, och framförde Sveriges grundsyn, det vill säga hur vi ser på frågan, och att andra länder också måste göra sitt, både för att få tillväxt och när det gäller att prioritera. Man måste också såklart göra allt man kan själv för att få fart på ekonomin; det är där man måste börja. Det var kanske inte ett specifikt svar på din fråga.

Vi återkommer om förhandlingsstrategin, men i grund och botten har vi tidigare fått rätt bra gehör för vår åsikt. Man vet också någonstans att Sverige är en stark bidragsgivare. Det kommer att bli tufft, men vi ska inte tappa modet helt. Det gör inte jag.

Carl – du har inte heller tappat modet, eller?

Anf. 13 Departementsrådet CARL ASPLUND:

Det finns tre reflektioner man kan göra, som kan kasta ljus över den här frågan.

Sverige ingår sedan över 30 år i en krets av likasinnade – som inte har varit helt konstant över tiden, vilket ju inte heller unionen har varit – som värnar de offentliga finanserna med emfas. Det har varit så i samtliga budgetramsförhandlingar som Sverige har varit inblandat i. I denna grupp ingår länder som är väldigt likasinnade, som >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller volymfrågan är Sverige alltså långt ifrån ensamt. Det finns en stor grupp länder som har problem med den. Det finns inte någon gemensam uppfattning om exakt vad volymen ska vara, men det finns en dialog och ett samarbete i frågorna.

När det gäller rabatter på avgiften är det fem länder som har någon form av kompensation, rabatt eller reduktion av avgiften till EU. Där finns på samma sätt ett gemensamt intresse av att förhandla om att dessa ska fortbestå. Det finns ingen samsyn om den exakta storleken, men det finns en samsyn om riktningen.

När det gäller landskapet kopplat till den fråga som vi egentligen är här för att överlägga om, egna medel, är Sverige lite av en outlier. Men det råder också stor splittring i rådet beträffande de enskilda förslagen, så Sverige är inte ensamt heller i den frågan.

Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, finansministern, för dragningen och svaren!

Det som föranleder detta, och kanske också ändringar i positioner, är det krig som förs i Ukraina och den upprustning som EU har bestämt sig för att göra gemensamt. Som tidigare nämnts har Sveriges riksdag varit

väldigt enad kring detta, och även vi i Miljöpartiet menar att stödet till Ukraina måste komma i första rummet i dessa diskussioner.

Min fråga när det gäller detta är: Har regeringen analyserat vad det skulle få för utfall om dessa fem kategorier av egna medel skulle inrättas? När jag tittar på dem känns det som att Sverige ändå skulle kunna landa väl i dessa kategorier och att detta skulle vara relativt gynnsamt för oss. Men jag är nyfiken på att höra om det har gjorts någon sådan analys – om diskussioner och förhandling inte går den väg som regeringen önskar.

Anf. 15 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Tack, ledamoten, för frågan!

Vi driver, tillsammans med alla er här, i alla lägen på för att EU gemensamt men också länderna bilateralt ska göra ännu mer för Ukraina. Det perspektivet kommer såklart att finnas med här.

Detta handlar om en långtidsbudget. Den kommer inte att börja gälla förrän om några år, och den gäller sedan i sju år framöver. Vi vet inte exakt hur det kommer att se ut i Ukraina, men om det blir fred kommer det definitivt att behövas återuppbyggnad. Detta är naturligtvis en diskussion som kommer att föras även i det sammanhanget.

I grund och botten handlar det också om att kunna omprioritera. Även EU förändras – många länder blir något rikare och kan vara med och bidra på ett annat sätt. Men Ukrainafrågan och försvars- och säkerhetsfrågan finns alltid med i diskussionerna och kommer att göra det även denna gång när vi förhandlar.

Vi har, både i Sverige och på EU-nivå, hanterat denna fråga genom att lägga den lite separat, för den måste alltid prioriteras. Men den kommer att finnas med även i diskussionerna om MFF.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi kommer till rådsdagordningens punkt 5, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster – Information från ordförandeskapet.

Anf. 17 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Där finns inget att säga, om inte någon vill ställa en fråga, naturligtvis. Det handlar om den återkommande information som ordförandeskapet ger oss om läget i förhandlingarna.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går in på den sektion som handlar om icke lagstiftande verksamhet, dagordningspunkt 6, Spar- och investeringsunionen, Kommissionens rekommendation om investeringssparkonton – Riktlinjebatt.

Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Detta är glädjande. Kommissionen har lagt fram en rekommendation om att fler länder bör införa någon typ av spar- och investeringskonto. Man har både lagt fram en rekommendation till

länderna och tagit fram ett förslag på hur man kan göra detta på ett effektivt sätt. Det är detta man ska berätta om och ge en bild av. Det är bara en rekommendation, såklart, och kommer inte att påverka vårt eget system med ISK.

Det är dock, som vi har pratat om tidigare här i nämnden, bra om fler länder får en bättre fungerande kapitalmarknad eftersom mycket pengar på sparkonton ligger och sover och inte gör någon nytta – man får inte avkastning som europé, och pengarna kommer inte heller ut till innovation och företagande. Om fler kan göra det som vi har gjort är det alltså i grunden bra. Sverige har och har under lång tid haft en bra och förbättrad kapitalmarknad.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Slutsatser om klimatfinansiering inför FN:s klimatkonferens 2025, COP 30.

Anf. 21 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Precis som inför varje COP-möte ska Ekofin och ministrarna godkänna slutsatserna om klimatfinansiering. Detta är en del av det förhandlingsmandat som EU har inför COP, men det övergripande förhandlingsmandatet beslutar miljørådet om. Detta kommer ni med hundra procents säkerhet att få höra mer om när klimat- och miljöministern samråder inför det mötet.

Det stora som har hänt på detta område, klimatfinansiering, är det nya mål som man beslutade om på COP förra året. I slutsatserna välkomnar EU såklart detta och uttrycker också starkt stöd för genomförandet av Parisavtalet. Som vanligt kommer slutsatserna att uppdateras närmare inpå själva COP-mötet. Då kommer också information om hur mycket klimatfinansiering EU bidrog med förra året. Den uppgiften finns ännu inte, men detta kommer att uppdateras. Slutsatserna kommer alltså att uppdateras i sak med denna siffra men inte gällande riktning och innehåll.

Vi kan ställa oss bakom slutsatserna och den kommande sifferuppdateringen.

Anf. 22 GUNILLA CARLSSON (S):

Vi kommer att komma tillbaka till detta. Just nu finns det en oro, med tanke på hur man satsar på klimatinvesteringar.

Vi hade i går ett möte med finansutskottet och utrikesutskottet med anledning av mötet i IMF nästa vecka. Där lyftes den oro som finns, inte minst med tanke på presidentens inriktning att IMF inte ska satsa på klimat- och jämställdhetsfrågor. Detta är, tycker jag, något som Europa och EU behöver ta med sig i den fortsatta diskussionen. Vi ser redan nu tv-reportage om hur människor i världen faktiskt drabbas av att det blir mindre och mindre resurser för den typen av verksamhet, vilket naturligtvis också påverkar klimatet. På andra områden kan vi se andra effekter av detta.

Vi har ingen annan ståndpunkt, men vi välkomnar om regeringen är med och driver på lite grann i dessa frågor. Nu handlar inte detta om mötena nästa vecka, men jag tror att det där är viktigt att finansministern

har med sig att om ett stort land som USA börjar backa från att vara med och finansiera klimatinvesteringar kommer detta att drabba Europa och resten av världen.

Anf. 23 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, finansministern, för även denna dragning!

Det är en ganska kort ståndpunkt från regeringen, som jag tycker hade kunnat utvecklas lite grann. Detta kommer som sagt att diskuteras och förhandlas även i andra rådskonstellationer.

Det har i flera sammanhang framstått som att finansministern har varit lite svajig när det gäller ambitionen och intresset för klimatfrågan. Därför tänkte jag ge finansministern möjlighet att uttrycka lite grann hur det engagemanget ser ut. Tycker finansministern att det är en viktig fråga? Tänker finansministern att detta är något man kan ta bilateralt med andra finansministrar, kanske i korridoren, för att samla stöd inför internationella möten?

Jag tror att en viktig anledning till att vi har ett så oerhört stort gap mellan de miljöåtgärder som måste vidtas och de pengar som faktiskt kommer till är att man separerar miljöfrågan och tänker att miljöministrar får sköta den. Men det är helt avgörande att det finns ett intresse även hos finansministrar och att man lyfter detta stora gap och det behov som finns. Om finansministern skulle kunna beskriva sitt engagemang och på vilket sätt man eventuellt från hennes håll tänker driva detta skulle jag uppskatta det.

Anf. 24 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag tackar båda ledamöterna och slår ihop mitt svar; detta hänger ihop.

Hur visar man auktoritet? Jag kan konstatera – och det är jag glad för – att regeringen förra året lade 11,1 miljard på klimatbistånd. Om vi nu pratar om det internationella är detta en viktig del. Det var, tror jag, 29 procent mer än 2022. Vi vet att klimatbistånd är väldigt viktigt i detta arbete.

Den andra delen, där jag själv är personligt engagerad, gäller IMF:s och Världsbankens högsta politiska organ för utvecklingsfrågor, utvecklingskommittén, där jag är ordförande, som – jag brukar inte säga det – den första europeiska ministern någonsin. Där jobbar jag mycket nära Ajay Banga.

På tal om Gunilla Carlssons fråga: Läget är tufft nu. Det är 189 länder som är medlemmar i Världsbanken. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vad banken och även IMF kämpar med är naturligtvis balansen: Hur starkt ska man uttrycka sig? Men banken ändrar inte inriktning när det gäller själva arbetet.

När det gäller det fokus på jobb och tillväxt som Världsbanken har nu handlar det mycket om att vi vet att man där får in jämställdhets- och klimatfrågorna väldigt väl. Vi vet att unga afrikanska män och kvinnor under åren framöver kommer att migrera – ge sig av och lämna Afrika – om de inte får jobb och kan jobba hållbart.

Det är de två svaren på den fråga som Rebecka Le Moine ställde.

Dessutom, blir jag påmind om, har vi en finansministerkoalition för klimatåtgärder, där Sverige och ett antal länder – jag vet inte hur många det är nu – arbetar hårt tillsammans. Det är alltså de tre sakerna.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi tar oss vidare till dagordningspunkt 8, Förenkling. Bättre lagstiftning: ekonomiska aspekter av konsekvensbedömningar under hela lagstiftningsprocessen.

Anf. 26 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Danmark har som ordförandeland drivit på för både konkurrenskraft och förenklingsarbetet. Det hänger såklart ihop. Det pågår rätt så mycket arbete som är kopplat till det i olika råd.

Nästa vecka ska vi lyssna på ett förslag som kommissionen har tagit fram utifrån detta som handlar om konsekvensanalyser. Vi lägger rätt mycket kraft och tid framför allt på EU-nivå, som det här handlar om, men även i olika länder på att just förenkla. Vi måste då också veta konsekvensen av olika delar.

Vad kommissionen nu lägger fram är ett papper, som jag tror att ni har sett. Det handlar i korthet om hur man ska uppdatera analyser speciellt när det görs stora förändringar under förhandlingar.

Ibland när det förhandlas blir det ganska stora förändringar sent på natten eller tidigt på morgonen. Det gäller då att fortfarande veta konsekvenserna av det man faktiskt kommer fram till.

Vi vet alla i det här rummet att vi alla vill minska regelkrånglet. Ibland slutar det i alla fall på EU-nivå eller nationellt när året är slut med att regler och annat i delar och på områden har blivit ännu fler. Vi behöver också ha konsekvensanalyser av det arbetet.

Nu lade jag kanske ut texten lite utanför kommissionens förslag. Här ska man presentera metod för konsekvensanalyser.

Anf. 27 MARKUS KALLIFATIDES (S):

Ordförande! Tack, finansministern, för lite utveckling utanför det skrivna ordet med förslag till ståndpunkt.

Vi socialdemokrater delar absolut ambitionen att det ska vara lätt att göra rätt. Det är viktigt att se över samlade regelverk med ambitionen att inte minst små och medelstora företag ska ha goda förutsättningar att hantera administration och rapporteringskrav.

Samtidigt har vi under flera punkter betonat att regelförenklingsarbetet bör föregås av konsekvensanalyser snarare än att det görs i efterhand. Vi har också regelmässigt betonat att regler ska förenklas utan att krav vad gäller klimat, miljö och arbetstagares rättigheter försämrats.

Här är det som finansministern redogjorde för ett smalare område. Det handlar om det interinstitutionella förhandlingarna mellan de tre parterna i den europeiska lagstiftningsprocessen. Jag har tittat på dokumentet. Det framträder en lite mörk bild av hur det fungerar.

Kommissionen säger att de två andra institutionerna – rådet och parlamentet – i princip inte följer det man hade kommit överens om för att antal år sedan. Man gör inga impact assessments, konsekvensanalyser. Det

är vad som står här. Det låter inte så bra. Sedan kommer kommissionen i varje fall med en trepunktsskiss för hur det skulle kunna förbättras.

Jag tror att det är viktigt på riktigt för utfallet. Jag skulle ändå vilja höra: Har ministern och regeringen några utvecklade tankar om de tre punkterna och det här sättet? Är det en framkomlig väg? Vad tycker Sverige om detta? Har vi något annat att säga om kommissionens förslag?

Anf. 28 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Det hedrar ledamoten att ha läst också detta underlag. Jag delar bilden att det ibland är dystert vad gäller regelförenklingsarbetet. Därför är jag också glad att kommissionen nu tar fram den här metoden för att på ett enkelt sätt – i varje fall enklare än i dag – kunna göra konsekvensanalyser under en förhandlings gång.

Det är precis som ledamoten säger att även om kommissionen lagt fram ett förslag, eller att rådet är överens, kan det komma till också en tredje part, som är parlamentet. Det kan bli så att det inte alltid blir förenklningar på vägen, utan det kan få motsatt effekt.

Jag tror att många av oss i rummet har haft erfarenhet av olika typer av förslag som har lagts fram, och sedan blev det inte så enkelt som man hade hoppats eller att man inte vetat om konsekvenserna av det som beslutats.

Jag delar bilden, och jag ska följa den här frågan noga. Jag är ändå glad att kommissionen tar fram förslaget. Det är i rätt riktning.

Anf. 29 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Det här kanske inte kommer att mynna ut i en fråga, men jag har lite svårt att inte säga någonting alls.

Det vi har sett den här mandatperioden är hur man har rivit upp lagstiftning som är precis ny. Vi har lagstiftning om tillbörlig aktsamhet, due diligence. Det gäller på punkt efter punkt på miljöområden, miljöpolitik och för miljölagstiftning, att lagstiftning har rivits upp innan man knappt har hunnit implementera den. För alla dessa har det helt och hållet saknats en konsekvensanalys.

Jag vill ändå säga detta. Det kommer inte att få någonting gjort. När man är ivrig i att visa att man har möjlighet och makt att ändra kursriktning förbiser man helt enkelt de här instrumenten och rekommendationerna om att faktiskt göra en konsekvensanalys innan man genomför radikala kursändringar.

Ett annat exempel är hur man har nedklassat vargen i art- och habitatdirektivet. Vad innebär det för vilthandläggning och den politiken i alla EU:s länder? Man har ingen aning om hur det kommer att påverka och vad det kommer att innebära för förändrad administration.

Vi har också den gemensamma jordbrukspolitiken, som är oerhört viktig. Där har man förslag om att förändra grundvillkoren i CAP:en, och ingen konsekvensanalys är gjord. Det är verkligen viktigt.

Det kommer inte att ändra det som redan har skett. Men det är beklagligt att man har gjort på det här sättet utan att veta vad det egentligen får för effekter.

Jag noterade ingen fråga, och jag tror att inte heller finansministern gjorde det. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi kommer till punkt 9 på rådsdagordningen, De ekonomiska och finansiella konsekvenserna av Rysslands angrepp mot Ukraina. Det är en diskussionspunkt. Det är en återkommande sådan.

Anf. 31 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Jag vet att många härinne är engagerade i denna fråga och har varit det länge. Det är också något som regeringen drivit på.

Vi ser glädjande nog en del framsteg på området. Tidigare har det varit ett rätt så stort motstånd >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<när det handlar om att konfiskera ryska centralbankstillgångar.

Nu jobbar man med en lösning som jag hoppas ska fungera. Jag tror att det är helt rätt. Det ser ut att bli en första diskussion nästa vecka. Det finns en del frågetecken.

Vi har fått lite information under hand som jag gärna vill inte lämna det här rummet. Jag vet också att finansutskottet har fått skriftlig information. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**

<<<ett nytt lån till Ukraina, som Ukraina inte behöver betala tillbaka förrän Ryssland har betalat krigsskadestånd. Det går lite längre. Man kommer inte bara att använda avkastningen. Nu tar vi ett steg framåt och kommer att få större volymer helt enkelt.

Det är glädjande att det har gått framåt. Många av oss tycker säkert att det har gått för långsamt. Men det är ändå ett betydligt större steg framåt. Vi har fått gehör för det som vi tillsammans har drivit på för. Nu är det viktiga att det kommer så snabbt som möjligt.

Jag vill nämna en annan sak som vi fortsätter att driva på för. Det är att de ryska tillgångarna hålls frysta ända tills Ryssland har betalat krigsskadestånd. Det är ett sätt att minska risken för att våra garantier alls ska behöva användas.

Anf. 32 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag vill bara säga: Lycka till, och kämpa på. All kraft till att Sverige nu verkligen driver på så att vi tar hem detta.

Anf. 33 GUNILLA CARLSSON (S):

Herr ordförande! Jag håller verkligen med Anna Lasses om att det är jätte viktigt. Det är bara att hoppas att det nu inte tar alltför lång tid. Jag förstår att det inte är helt enkelt för finansministern att svara på min fråga. Har du någon bedömning av när det skulle kunna vara på plats?

Anf. 34 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag frågar expertisen här, Anders Wahlberg på EU-enheten på Finansdepartementet. Ska man göra en realistisk bedömning är det under

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Då fick vi svar på den frågan. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Den ekonomiska återhämtningen i Europa. Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, Spanien.

Anf. 36 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Vi kan ställa oss bakom uppdateringen. Det handlar helt enkelt om att Spanien har gjort ändringar utifrån objektiva omständigheter. Den här typen av ärenden på dagordningen kommer varje gång, more or less. Det händer saker i länderna och i världen.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Dagordningspunkt 11, Den europeiska planeringsterminen 2025: lärdomar. Det är en diskussion.

Anf. 38 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

När vi har kommit till den här punkten på Ekofinmötet har det varit ganska många punkter innan. Om jag känner Ekofingruppen rätt kommer det inte att bli mycket diskussion om denna. Vi får en uppdatering av kommissionen om hur terminen ska se ut nästa år. Jag tror att ni känner igen ståndpunkten. Ni har sett den tidigare.

Regeringen anser att det är viktigt att terminen fokuserar på att bland annat säkerställa sunda offentliga finanser, att förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser, att ha ett konsekvent och transparent genomförande av ramverket och såklart att rådets roll värnas.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Genomförande av ramverket för ekonomisk styrning. Rådets rekommendation om godkännande av Tysklands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och om tillåtelse för Tyskland att avvika från de maximala ökningstakterna för nettoutgifter.

Det är så fint med Europeiska unionen att det är oerhört kraftfulla och kärnfulla rubriker på saker och ting.

Anf. 40 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det gör att jag kanske inte behöver säga så mycket mer. Nu har Tyskland som sista land lämnat in en medelfristig plan. Vi kan ställa oss bakom besluten.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

It is all in the title, som det brukar heta. Det verkar som att även EU-nämnden kan finna att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Dagordningspunkt 13, Internationella möten. Stämmer det att finansministern vill ta upp både a och b? Punkten a är Uppföljning av G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 17–18 juli 2025. Punkten b är Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer och IMF:s årsmöten.

Anf. 42 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Här kommer alla ministrar på Ekofin att lyssna uppmärksamt när vi får en rapport från G20-mötet som var i juli. Sedan ska vi inför årsmötena, som är i Washington om en och en halv vecka, både besluta om EU:s positioner till G20-mötet och vårt uttalande till IMFC-mötet.

Jag har glädjen att i år att vara med på alla G20-möten som Sverige är inbjudet till och som ordförande i utvecklingskommittén också till IMFC. Det ser jag fram emot. Vi ställer oss bakom besluten. Det är inga konstigheter, om inte nämnden tycker att det är några konstigheter.

Anf. 43 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag undrar om finansministern på G20-mötena kommer att framföra behovet av miljö- och klimatfinansiering och att snabbt fasa ut miljö- och klimatskadliga subventioner. Det är någonting som har diskuterats tidigare. Man har antagit olika positioner, något som jag tycker är väldigt viktigt och väldigt bra. Det är första frågan.

Sedan är det den andra frågan. I punkten om internationella möten finns det ingenting om FN:s möte i Nairobi den 10–21 november. Det är alltså ett FN-initiativ om ramkonventionen om internationellt skattesamarbete. Jag kan ha varit ouppmärksam, men jag har inte sett att det här har kommit till oss i EU-nämnden. Har det kommit ber jag om ursäkt. Om det inte har kommit undrar jag: När kommer information till EU-nämnden om detta?

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Det snabba svaret är: När det står på en rådsdagordning.

Anf. 45 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Det här handlar om just G20 och IMF:s årsmöten. Vi ska få information om dem, men vi ska också besluta om positionerna inför G20-mötet. Det här är inte inför något annat möte än G20-mötet och IMFC-mötet. Det är det som den här punkten handlar om.

Den andra frågan kommer upp vid ett annat tillfälle. Jag är inte säker på att det blir just i Ekofinrådet. Det kan vara så, men här handlar det bara om detta.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Det är nog bättre att rikta frågan till det danska ordförandeskapet, eftersom det är de som sätter agendan när det gäller vad som kommer upp

2025/26:5

3 oktober

och inte. Det är varken nämndens ordförande eller finansministern som avgör detta.

Vi konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då går vi till dagordningspunkt nummer 14, Övriga frågor. Det handlar om en lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster.

Anf. 47 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Det är en informationspunkt. Vi kommer helt enkelt att få en lägesrapport, precis som ordföranden sa. Det kommer inte att vara någon diskussion utan bara information. Detta återkommer två gånger per år.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi tackar finansministern med medarbetare för medverkan vid dagens sammanträde i EU-nämnden och önskar lycka till på rådsmötet och trevlig helg, när det blir dags.

Innehållsförteckning

2025/26:5

3 oktober

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 5 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	2
Anf. 6 MARTIN KINNUNEN (SD).....	2
Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	3
Anf. 8 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	3
Anf. 11 GUNILLA CARLSSON (S)	4
Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	4
Anf. 13 Departementsrådet CARL ASPLUND.....	5
Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP).....	5
Anf. 15 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 17 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 21 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	7
Anf. 22 GUNILLA CARLSSON (S)	7
Anf. 23 REBECKA LE MOINE (MP).....	8
Anf. 24 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 26 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	9
Anf. 27 MARKUS KALLIFATIDES (S)	9
Anf. 28 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	10
Anf. 29 REBECKA LE MOINE (MP).....	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 31 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	11
Anf. 32 ANNA LASSES (C).....	11
Anf. 33 GUNILLA CARLSSON (S)	11
Anf. 34 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 36 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12

Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 38 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 40 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	13
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 42 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	13
Anf. 43 REBECKA LE MOINE (MP).....	13
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 45 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	13
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 47 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	14
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	14